

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

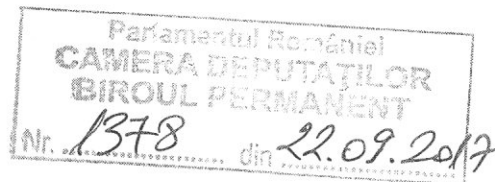
data de 25.09.2017
1378

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Mr Ref M/104

15a/1647/21.09.2017

Comisia pentru apărare, ordine publică și
siguranță națională

Nr. 4c-12/994

București, 19.09.2017

INFORMARE

**asupra participării la Conferința interparlamentară privind Politica Externă și de Securitate
Comună (PESC) și Politica de Securitate și de Apărare Comună (PSAC)
Tallinn, 7-9 septembrie 2017**

În intervalul 7- 9 septembrie 2017, la Tallinn, Estonia a avut loc **Conferința interparlamentară privind Politica Externă și de Securitate Comună (PESC) și Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC)**, în contextul deținerii Președinției Consiliului UE de către Estonia (EE).

La acest eveniment au participat din partea Camerei Deputaților domnii deputați Dorel Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Corneliu-Mugurel Cozmanciuc, membru al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Rozália-Ibolya Biró, președintele Comisiei pentru politică externă, Ben-Oni Ardelean, vicepreședintele Comisiei pentru politică externă, precum și doamna Daria Cotoc, consilier parlamentar la Comisia pentru apărare. Din partea Senatului a participat domnul senator Cristian-Sorin Dumitrescu, președintele Comisiei pentru politică externă.

La conferință au participat delegații din partea tuturor celor 28 de state membre, reprezentanți ai Guvernului eston, membri ai Parlamentului European, parlamentari ai statelor candidate, precum și reprezentanți ai Comisiei Europene.

Lucrările conferinței au debutat cu un discurs, susținut de Președintele Comitetului pentru Afaceri Externe din cadrul Parlamentului eston, Marko Mihkelson, care a făcut o trecere în revistă a problemelor de interes din punctul de vedere al impactului asupra securității: migrația, exercițiul Zapad 2017, Coreea de Nord, China și Brexit. De asemenea, Președintele Parlamentului eston Eiki Nestor a arătat că țara sa a înțeles importanța integrării euro-atlantice și acționează în consecință, ceea ce se traduce prin beneficii pentru securitatea națională, dând ca exemplu Poliția Aeriană. A salutat faptul că, în plan intern, UE reușește să aducă europenii împreună iar că, prin acțiunile sale externe, Uniunea contribuie la asigurarea păcii și libertății.

David Mc Allister, președintele Comisiei pentru afaceri externe din cadrul Parlamentului European a vorbit despre responsabilitatea UE ca actor global în noul context de securitate, exprimând opinia că UE are potențialul de a deveni un actor fruntaș prind conturarea unei viziuni, dar și prin contribuția la reforma guvernancei globale. A punctat, totodată, că este nevoie de o discuție profundă despre ce fel de Europă vrem să avem astăzi și în viitor.

Conferința a fost structurată pe mai multe sesiuni, urmate de o serie de întrebări și răspunsuri.

Sesiunea I: De ce contează Europa? - Europa în contextul global

Această sesiune i-a avut ca invitați de onoare pe Președintele R. Estonia, Kersti Kaljulaid, și vicepreședintele Băncii Europene de Investiții, Alexander Stubb.

Reflectând asupra temei sesiunii, **șeful statului eston Kersti Kaljulaid** a argumentat cu date statistice (ponderea UE în economia globală, contribuția la ajutorul umanitar, euro – a doua cea mai folosită monedă în lume) relevanța Europei și a menționat că o asemenea poziție vine cu o responsabilitate pe măsură, UE având obligația de a fi un jucător pe arena globală. A vorbit despre importanța proiectării valorilor europene și a atitudinii predictibile a UE. A arătat că deși a fost primită inițial cu rezerve, Strategia Globală de Politică Externă și de Securitate a Uniunii Europene a legitimat un rol mai activ al Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe, care și-a asumat atribuțiile în consecință. A trecut în revistă aspecte care îi fac misiunea dificilă (de ex: suprapunerile de atribuții ale unor mecanisme și structuri sau lipsa unei abordări unitare a SM), exprimând speranța că activitatea sa va fi întărită și va fi susținută în continuare. A mai arătat că realizările SEAE trebuie comunicate mai bine cetățenilor europeni. Referitor la politicile europene privind apărarea, a apreciat că evoluțiile sunt anevoioase și a făcut apel la continuarea eforturilor Uniunii, în parteneriat cu NATO, cu respectarea principiului separării clare a contribuțiilor fiecăreia din cele două organizații internaționale. A menționat, de asemenea, tema dificultăților întâmpinate în cooperarea dintre UE și ONU, generate de complexitatea celor două organizații, și a vorbit, în context, despre importanța eficientizării ONU. A atins și tema asistenței pentru dezvoltare și democratizare acordată statelor terțe punctând că, în cazul eșecului demersurilor de democratizare, rezultatul poate fi unul negativ, și anume întărirea unor state opresive. A conchis spunând că UE trebuie să îmbunătățească trei fluxuri: comerțul, dezvoltarea și politica externă.

Vicepreședintele Băncii Europene de Investiții, Alexander Stubb, a menționat obiectivele UE: asigurarea păcii, prosperității, securității și stabilității. A trecut în revistă trei momente pe care le consideră decisive pentru actuala situație internațională: 1945 - sfârșitul războiului mondial, crearea organizațiilor internaționale; 1989 - sfârșitul războiului rece; 2016 - Brexit și câștigarea alegerilor de către Donald Trump. Stubb a apreciat că orientarea dată politicii externe a SUA de Președintele Trump face dificil ca SUA să se manifeste ca un lider global, fapt ce creează un vid de putere. Cum acest vid de putere trebuie completat și existând posibilitatea ca Rusia sau China să îl ocupe, a vorbit de modul în care UE ar putea profita de această situație: ca actor global, UE ar trebui să se anexeze pe trei coordonate: apărarea valorilor și libertăților tradiționale, întărirea rolului în comerțul internațional și concentrarea pe apărarea și securitatea europeană. A mai apreciat că, din perspectivă pro-europeană, Brexit și alegerea Președintelui D. Trump sunt cele mai bune lucruri care s-ar fi putut întâmpla, cu referire la semnalul de alarmă ridicat de cele două evenimente.

Sesiunea a II-a - Revigorarea unității relațiilor occidentale și transatlantice

La sesiunea a II-a au participat Ed Royce, președintele Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților Statelor Unite (mesaj video pre-înregistrat), David McAllister, președintele Comisiei pentru Afaceri Externe a Parlamentului European, Robert Nurick, expert în securitate internațională și Wouter Coussens, consilier economic al președintelui Consiliului European.

În mesajul înregistrat, reprezentantul SUA a transmis un mesaj pozitiv arătând că SUA acordă în prezent aceeași însemnătate relației cu UE ca în ultimii 30 de ani, fiind important, din perspectiva țării sale, ca UE să fie unită, liberă și să trăiască în pace. A dat asigurări că, la nivelul Congresului, se încearcă depășirea obstacolelor întâmpinate recent cu referire la Parteneriatul transatlantic de comerț și investiții - TTIP, activarea Articolului 5 din cadrul Tratatului NATO și regimul de sancțiuni la adresa Rusiei. Ed Royce a atins și subiectul luptei împotriva propagandei, precizând că SUA doresc să contribuie la informarea corectă a cetățenilor din zonele cele mai expuse propagandei ruse.

Referitor la rolul SUA în asigurarea securității **Robert Nurick** a arătat că este mai optimist datorită schimbării atitudinii Președintelui D. Trump față de NATO. A manifestat totuși îngrijorare în legătură de lipsa de preocupare față de statele non-NATO (Georgia și Ucraina). A arătat că UE trebuie să facă eforturi pentru a nu-i permite Președintelui Trump să dezangajeze SUA în efortul de asigurare a securității, adăugând că Europa trebuie să încerce să folosească toate canalele de dialog disponibile ("Trump nu este singur la Washington"). A mai vorbit de importanța cooperării transatlantice în domeniul luptei împotriva terorismului, precum și a cooperării în materie de apărare între UE și NATO.

Wouter Coussens, consilierul economic al președintelui Consiliului European a arătat că SUA nu se rezumă la Președintele D. Trump și a apreciat ca încurajator mesajul transmis de Ed Royce, ca reprezentant al Congresului american. W. Coussens și a subliniat că fiecare din cele două părți trebuie să își aducă contribuția la efortul de consolidare a relației UE-SUA. A arătat că, în contextul mondial actual, marcat de probleme complexe precum migrație, terorism, încălzire globală, cooperarea actorilor internaționali este esențială. A punctat importanța abordării cauzelor și nu numai a efectelor a astfel de fenomene.

Sesiunea a III -a – Modalități de întărire a apărării europene

Înaltul Reprezentant pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate, Federica Mogherini, a informat în legătură cu reuniunea informală a miniștrilor de externe în format Gyminch (Tallinn, 7 septembrie a.c.). A precizat că discuțiile au fost axate în special pe Coreea de Nord, miniștrii luând decizia de a sprijini regimul de sancțiuni care va fi agreat la nivelul CS al ONU. A mai fost agreată posibilitatea impunerii unor sancțiuni suplimentare de către UE, precum și exercitarea de presiuni asupra statelor terțe pentru a contribui, pe căi diplomatice, la descurajarea programului militar nord-coreean. A adăugat că s-a convenit preferința pentru o presiune combinată economică și politică, angajarea militară fiind periculoasă.

Un alt subiect de discuții al reuniunii Gyminch a fost dosarul PPOM, în care UE dorește să contribuie la găsirea unei soluții diplomatice. Referitor la dosarul Venezuela, miniștrii au decis continuarea colaborării cu partenerii din regiune. Înaltul Reprezentant a amintit și discuțiile privind implementarea pachetului privind apărarea europeană și menționat aspectele concrete privind PESCO și EDF, rezultând că UE poate ajuta la o canalizare mai eficientă a fondurilor pentru a preveni dispariția resurselor, ceea ce ar putea fi și în beneficiul industriilor naționale mici și mijlocii.

Federica Mogherini a salutat inputul adus de PRES EE în domeniul securității cibernetice, punctând că acestui segment trebuie i se acorde o atenție sporită atât la nivel UE, cât și la nivel național. Amintind de atacurile teroriste recente din UE, Înaltul Reprezentant a menționat și importanța ce trebuie alocată menținerii schimbului de informații între SM UE în combaterea terorismului.

Sesiunea a IV-a – Situația actuală dincolo de frontierele UE

Ministrul afacerilor externe eston, Sven Mikser, a prezentat audienței problemele de interes ale agendei internaționale. A vorbit despre indivizibilitatea securității, punctând că nu mai există diferențe între securitatea internă și cea externă, în condițiile în care nu sunt delimitări geografice privind preocupările în materie de securitate. A punctat că UE nu poate corecta toate "relele" și rezolva toate conflictele, dar se poate angaja în situațiile din proximitate. A exemplificat cu reacția UE la acțiunile F. Ruse în Ucraina și Crimeea, care au constituit o surpriză neplăcută pentru F. Rusă. A reafirmat poziția cunoscută că, în raport cu Rusia, UE nu se poate întoarce la *business as usual* înainte de implementarea Acordurilor de la Minsk. Referitor la Summitul PaE, care va fi organizat de PRES EE, în luna noiembrie a.c., la Bruxelles, a arătat că trebuie găsit un limbaj comun privind calea de urmat după ratificarea AA/ DCFTA, cu accent pe implementarea avantajelor derivate pentru cetățenii statelor partenere. A arătat, totodată, că UE are de-a face cu un grup de țări diferite și că, prin urmare,

fiecare stat partener trebuie abordat de o manieră diferențiată (Republica Moldova, Georgia și Ucraina beneficiază de regimul de vize, unele state nu au aspirații atât de înalte, în timp ce altele se confruntă cu conflicte nerezolvate).

A arătat că interesul în raport cu F. Rusă (“o țară care a pornit două războaie”) este de a o aduce la un comportament “normal”. A precizat că Tallinnul nu are cooperare militară sau dialog la nivel înalt cu Kremlinul. A apreciat că Rusia este un actor rațional, care calculează avantajele și dezavantajele acțiunilor sale, lucru care poate fi speculat din perspectiva demersurilor de descurajare. S. Mikser a vorbit și despre zonele “pline de probleme” mai îndepărtate: Siria, Libia, Sahel. A apreciat că situația din Siria este foarte complicată, datorită părților aflate în conflict și că UE va putea juca un rol în reconstrucția post-conflict, dacă se va ajunge la o asemenea situație. În legătură cu Libia, a arătat că UE este gata să sprijine procesul de reconciliere. Referitor la Procesul de Pace în Orientul Mijlociu, a apreciat că soluția trebuie găsită între cele două părți, prin concilierea aspirațiilor de siguranță ale Israel și a aspirațiilor poporului palestinian. Referitor la Summit-ul UE-Africa ce va fi organizat la Abidjan, ministrul Mikser a punctat că miza europeană este sprijinul pentru țările africane sub aspectul provocărilor demografice, care ar putea avea efecte în Europa. Șeful diplomației estone a afirmat că Estonia, în calitate de țară care deține PRES Cons UE, este angajată în abordarea problemei migrației și, în acest context, acordă o atenție deosebită dimensiunii externe a fenomenului.

Referitor la China, a apreciat că încearcă să se poziționeze ca o putere globală. A arătat interes pentru angajarea acesteia în modalități pozitive (de ex. în cadrul CS ONU), iar în ceea ce privește relația China-UE, a apreciat că dialogul trebuie purtat de SM UE în numele Uniunii, întrucât China nu are o perspectivă clară privind relațiile individuale.

Sesiunea a V-a – Modalități de întărire a apărării europene

În cadrul acestei sesiuni au prezentat alocuțiuni ministrul eston al apărării, Juri Luik, Asistentul Secretarului General NATO pentru diplomatie publică, Tacan Ildem, și Co-președintele Consiliului European pentru Relații Externe, Carl Bildt.

Ministrul eston al apărării a vorbit despre preocuparea țării sale față de exercițiul Zapad 2017. A precizat că propaganda rusă dezinformează atât în legătură cu amploarea, cât și cu scopul acestui exercițiu. Juri Luik a precizat că se vor desfășura exerciții suplimentare în paralel cu exercițiul principal, care se vor baza pe un scenariu de atac anti-NATO și nu anti-terorist, cum vrea să se lase să înțeleagă Rusia. De asemenea, a punctat că vor fi implicați până la 100.000 de soldați și ofițeri ruși, adică un număr semnificativ mai mare decât a fost anunțat oficial (5.200 din Rusia). A arătat că, în reacție față de acțiunile agresive ale Rusiei, UE trebuie să opereze cu o măsură politică care să arate că are pârgurile necesare pentru descurajare. Totodată, oficialul eston a apreciat că este necesar realism în dezvoltarea PESCO: ținând cont de faptul că SM au scopuri diferite, este important să se ajungă la un acord asupra acestora. A mai arătat UE trebuie să decidă ce structuri vor deține responsabilitatea deciziilor.

Asistentul Secretarului General NATO pentru diplomatie publică a subliniat determinarea Alianței Nord-Atlantice de a rămâne angajată în politica de apărare în parteneriat cu UE. A adăugat că țările care nu sunt membre ale Uniunii Europene trebuie și ele angrenate în efortul de asigurare a securității regiunii.

Co-președintele Consiliului European pentru Relații Externe a subliniat că, pentru asigurarea securității regionale și globale, este nevoie atât de capacități militare, cât și de voință strategică. A prezentat o serie de elemente de incertitudine în legătură cu asigurarea securității. În ceea ce privește apărarea teritorială a UE a arătat că, în condițiile actuale, securitatea nu poate fi asigurată doar de SM, din cauza lipsei voinței strategice a SM, a lipsei arsenalului nuclear, sau a problemelor în coordonarea industriilor de apărare. A mai arătat că rămâne de văzut în ce măsură dacă UE se poate

mai poate sprijini, în asigurarea securității, pe contribuția a doi actori militari importanți, Marea Britanie și Turcia.

Sesiunea a VI-a – Aspecte practice ale lumii hibride – sfera cibernetică și comunicația strategică

Giles Portman, șeful East StratCom Task Force, a prezentat activitatea structurii pe care o conduce, precizând care are ca obiect contracararea campaniilor de dezinformare ale F. Ruse. A precizat că misiunea este dificilă în condițiile în care Rusia finanțează masiv canalele sale de propagandă (600 milioane spre un bilion USD anual). În reacție, East StratCom Task Force se concentrează pe măsuri, precum îmbunătățirea strategiei de comunicare în zona Est, sprijinirea jurnaliștilor, publicarea unui buletin săptămânal privind dezinformarea, întreținerea unei pagini în limba rusă etc.. A arătat că, din punct de vedere statistic, jumătate din dezinformarea rusă are ca obiect UE, având ca scop denigrarea politicienilor, a valorilor occidentale și diseminarea de mesaje care justifică acțiunile Rusiei. A mai punctat că East StratCom Task Force se concentrează asupra conținutului mesajelor de propagandă și nu asupra cui se află în spatele acestora.

Directorul general al Autorității pentru Sistemul de Informații din Estonia, Taimar Peterkop, a subliniat că apărarea societății digitale și a spațiului cibernetic este o muncă de echipă. A apreciat că un pericol real relevat recent este folosirea atacurilor cibernetice pentru influențarea rezultatelor alegerilor: criminalitatea cibernetică a devenit mai periculoasă și mai greu de detectat prin faptul că era posibil să fie comandată ca un “serviciu”. A mai arătat că una din provocări este identificarea autorilor atacurilor în condițiile în care sunt disponibile posibilități tehnice eficiente de ascundere a identității atacatorilor. A mai adăugat că în spatele acestor atacuri se ascund guverne sau grupuri de crimă organizată și că în cazul unor anumite țări este dificil de departajat unde începe și se termină crima organizată, respectiv acțiunile guvernamentale.

Conferința a prilejuit ocazia prezentării priorităților în materie de securitate, apărare și politică externă de către o serie de factori cheie. O atenție deosebită a fost acordată de parlamentari intervenției ÎR/VP Mogherini. Contactul direct, schimburile de opinii, întrebările și răspunsurile, au fost importante din perspectiva viitorului dezbaterilor privind rolul UE în lume și asigurarea securității, a clarificării priorităților de politici interne și externe ale Uniunii și a fost un exercițiu util pentru întărirea rolului diplomației parlamentare la efortul general de asigurării a securității atât în plan național cât și internațional.

Președinte,

